

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**MUZEM
W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM
PLAC ZAMKOWY 4**

Opracował:

RZECZOZNAWCA DO SPRAW
ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPÓŻAROWYCH

mgr Tadeusz Michałek Nr. upr 185/93

SPIS TREŚCI

I. POJĘCIA UŻYTE W NINIEJSZEJ INSTRUKCJI.....	4
II. ZAKRES OPRACOWANIA.....	6
III. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE.....	7
Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU.....	7
III.I. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU.....	7
III.II. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU.....	8
III.III. WARUNKI EWAKUACJI.....	8
III.IV. ZAOPATRZENIE W WODĘ.....	8
III.V. DROGI POŻAROWE.....	8
III.VI. URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE.....	9
III.VI.I. Główny Przeciwpożarowy Wylłącznik Prądu.....	9
III.VI.II. Gaśnice.....	9
III.VI.III. System Sygnalizacji Pożaru.....	10
IV. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ POŻAROWYCH.....	11
IV.I. ZAGROŻENIE POŻAROWE.....	13
IV.I.I. Rozprzestrzenianie się pożaru w obiekcie.....	16
IV.I.II. Ograniczanie rozwoju pożaru.....	17
V. ZASADY ORGANIZACYJNE FUNKCJONOWANIA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ NA TERENIE OBIEKTU.....	18
V.I. OBOWIĄZKI PODCZAS WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.....	20
V.II. EWAKUACJA.....	23
VI. PRZEGLĄDY TECHNICZNE I KONSERWACJE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC.....	26
VI.I. GAŚNICE.....	26
VI.II. GŁÓWNY PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU.....	27
VI.III. SYSTEM SYGNALIZACJI POŻARU.....	27
VII. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.....	29
VIII. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO.....	32
IX. PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI.....	38
X. ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI I INSTRUKCJĄ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.....	39
XI. PODSTAWY OPRACOWANIA.....	41
XII. ZAŁĄCZNIKI.....	42

- INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU -	42
- ZEZWOLENIE NA PRZEPROWADZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH-	43
- KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO-	44
- OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU Z INSTRUKCJĄ -	45
- WYKAZ OSÓB ZAPOZNANYCH Z INSTRUKCJĄ-	46

Opracowanie stanowi realizację wymogu zawartego w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719). Zakres opracowania jest zgodny z obowiązującymi wytycznymi ujętymi

w ww. rozporządzeniu.

Zobowiązanie pracowników do przestrzegania zaleceń - wymogów zawartych w instrukcji pozwoli na zminimalizowanie ryzyka powstania pożaru a w przypadku jego powstania do ograniczenia skutków wynikających z jego rozwoju zarówno w sferze materialnej jak i zdrowia ludzi poprzez właściwą organizację i prowadzenie działań ratowniczo – gaśniczych i ewakuacyjnych do czasu przybycia na miejsce jednostek ratowniczo – gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Opracowaniem objęto Budynek Muzeum Okręgowego w Piotrkowie Tryb.

I. POJĘCIA UŻYTE W NINIEJSZEJ INSTRUKCJI.

Zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia - zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom, zgodnie z obowiązującymi przepisami lub normami; jak również tworzenie warunków zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Bezpieczeństwo pożarowe - stan eliminujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia ppoż. oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Budynek kategorii zagrożenia ludzi ZL III - pomieszczenia biurowe, socjalne, w których może przebywać do 50 osób.

Ciecz palna -- ciecz o temperaturze zapłonu do 100 °C.

Materiały niebezpieczne pożarowe - ciecze palne o temp. zapłonu poniżej 55 °C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu. materiały wybuchowe i pirotechniczne ciała stałe palne, utleniające o temp. rozkładu poniżej 21°C, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200°C oraz. mające skłonności do samozapalenia.

Materiały łatwo zapalne - materiały, których znormalizowane próbki w określonych warunkach, poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego - zapalają się płomieniem i po usunięciu tego źródła palą się samorzutnie nadal.

Materiały trudno zapalne - materiały, których znormalizowane próbki w określonych warunkach, poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego, zapalają się płomieniem jedynie w zasięgu działania źródła ciepła i po usunięciu tego źródła albo po miejscowym wypaleniu – gasną, nie zapalając się płomieniem.

Materiały niepalne - materiały, których znormalizowane próbki w określonych warunkach, poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego, nie zapalają się, nie powodują wydzielania palnych gazów, nie powodują w procesie palenia wydzielania takiej ilości ciepła, które warunkuje podniesienie temperatury do określonej wartości.

Prace niebezpieczne pożarowo - prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Przeciwpowozowy wyłącznik prądu - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Sprzęt i urządzenia ratownicze - przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia związane na stale z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.

Urządzenia Przeciwpowozowe – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane, a w szczególności: stałe lub półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, **urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej** i dźwiękowej systemu ostrzegawczego, **instalacje oświetlenia ewakuacyjnego**, **hydranty**, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpowozowych, przeciwpowozowe klapy odcinające, **urządzenia oddymiające** oraz drzwi i bramy przeciwpowozowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

Strefa pożarowa - przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Odpowiednie warunki ewakuacji - zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Budynek niski - budynek o wysokości do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalny o wysokości do czterech kondygnacji włącznie.

II. ZAKRES OPRACOWANIA.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. Nr 80, poz. 563), właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania m.in. funkcji użyteczności publicznej, opracowują „ Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego ”, której zakres zawiera określenie:

- warunków ochrony przeciwpożarowej, wynikających z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem,
- zasad organizacyjnych funkcjonowania ochrony ppoż. na terenie obiektu,
- sposobu poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- zasad zapobiegania możliwości powstania pożaru i / lub wybuchu,
- sposobów wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
- sposobów praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
- sposobów zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Zgodnie z § 6 ust. 3 niniejszego rozporządzenia „Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego ” powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

III. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU.

III.1. Charakterystyka obiektu.

Budynek Muzeum Okręgowego w Piotrkowie Tryb., położony jest w Piotrkowie Tryb. przy Placu Zamkowym 4.

Budynek pochodzi z XVI wieku. Zabytkowy charakter zamku powoduje, iż nie można w stosunku do niego odnieść obowiązujących obecnie, w zakresie ochrony przeciwpożarowej, przepisów budowlanych.

Pałac jest obiektem dwupiętrowym, podpiwniczonym, ze strychem. Wysokość budynku wynosi ok. 15 m, a powierzchnia zabudowy ok. 360 m². Ściany nośne wykonane są z materiałów niepalnych. Stropy są betonowe. Dach drewniany, kryty blachą.

Na kondygnacjach od parteru do II parteru zlokalizowana jest stała ekspozycja i okresowo okolicznościowe wystawy. W piwnicy znajdują się toalety, przyłącze miejskiej sieci ciepłej oraz podręczny warsztat.

Poza godzinami urzędowania w znajdującym się w sąsiedztwie budynku administracyjnym muzeum dyżur pełni strażnik posiadający dostęp do telefonu. Budynek zamkowy stanowi jedną strefę pożarową. Drogę ewakuacyjną pionową stanowi jedna obudowana nie zamykana drzwiami klatka schodowa.

Na terenie zamku występują następujące istotne z punktu widzenia ochrony ppoż. instalacje:

- instalacja systemu sygnalizacji pożaru,
- instalacja elektryczna,
- instalacja odgromowa,
- instalacja centralnego ogrzewania zasilana z ciepłowni miejskiej.

W pałacu nie są przechowywane materiały niebezpieczne pożarowo.

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Piotrkowie Tryb. zlokalizowana jest w odległości ok. 1 km. Czas alarmowego przybycia jednostek straży pożarnych, od momentu przyjęcia zgłoszenia wyniesie ok. 4 minut.

III.II. Charakterystyka pożarowa obiektu.

Z uwagi na charakter i przeznaczenie obiekt należy zakwalifikować do budynków średniowysokich o III kategorii zagrożenia ludzi. Obiekt wykonany jest z elementów niepalnych z zachowaniem klasy odporności pożarowej C.

Budynek stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni około 1400 m².

III.III. Warunki ewakuacji.

Warunki ewakuacji ludzi – istniejący stan techniczny – budowlany zapewnia właściwe jak dla obiektu zabytkowego warunki ewakuacji ludzi z obiektu w przypadku wystąpienia pożaru lub innego zagrożenia.

Spełnienie podstawowych warunków ewakuacyjnych, do których należy:

- zapewnienie odpowiedniej ilości wyjść z obiektu oraz z pomieszczeń,
- zapewnienie wymaganych klasyfikacji ogniowych zastosowanych materiałów budowlanych i wykończeniowych,

, zostało zapewnione poprzez:

- zapewnienie odpowiedniej ilości wyjść ewakuacyjnych z budynku oraz pomieszczeń,
- nieprzekroczenie maksymalnie dopuszczonej w istniejących budynkach długości dojsć ewakuacyjnych jednostronnych, wynoszącej do 60 m.
- nieprzekroczenie wymaganej długości przejść ewakuacyjnych,

Przejścia ewakuacyjne.

W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej „przejściem ewakuacyjnym”, o długości nie przekraczającej w strefach pożarowych ZL - 40 m.

III.IV. Zaopatrzenie w wodę.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030), wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla przedmiotowego obiektu wynosi 20 l/s. Ilość tą zapewnia miejska sieć wodociągowa, w tym hydrant usytuowany na terenie obiektu.

III.V. Drogi pożarowe.

Do obiektu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg

pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030), są wymagane drogi pożarowe. Istniejące drogi zapewniają dojazd pożarowy o szerokości 4 m od strony ul. Zamkowej. Wszystkie wyjścia z budynku są połączone z drogą pożarową utwardzonymi przejściami o szerokości minimum 1,5m.

III.VI. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice:

III.VI.I. Główny Przeciwpowarowy Wyłącznik Prądu.

Główny przeciwpowarowy wyłącznik prądu usytuowany jest przy wejściu głównym na poziomie piwnic, uruchomienie wyłącznika powoduje odłączenie zasilania we wszystkich obiektach zakładu.

Zadanie: wyłączenie zasilania w celu zapewnienia bezpieczeństwa ratowników podczas prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych.

III.VI.II. Gaśnice

Zapewniono gaśnice proszkowe o łącznej ilości środka gaśniczego stanowiącego ponadnormatywne wyposażenie w stosunku do wymaganej ilości : jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³), zawartego w gaśnicach przypadająca na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej. Zastosowano głównie gaśnice proszkowe z proszkiem typu ABC. Rodzaj i miejsce lokalizacji sprzętu gaśniczego dostosowano do specyfiki obiektu, wynikającej z warunków pracy i przedstawiono w załącznikach graficznych.

Miejsce rozmieszczenia gaśnic należy oznakować znakami bezpieczeństwa pożarowego , zgodnie z PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpowarowa.

Zadanie: podjęcie działań gaśniczych przez pracowników w początkowej fazie rozwoju pożaru.

III.VI.III. System Sygnalizacji Pożaru

Zadaniem instalacji sygnalizacji alarmowej pożaru (SSP) zastosowanej w budynku jest wczesne wykrycie pożaru i zaalarmowanie o nim w celu:

- a) poprawienia bezpieczeństwa użytkowników budynku przez zwiększenie szansy jego szybkiego i bezpiecznego opuszczenia,
- b) ograniczenia zniszczeń i uszkodzeń budynku oraz jego wyposażenia i związanych z nimi strat materialnych przez skrócenie czasu pomiędzy wykryciem pożaru i rozpoczęciem skutecznej akcji ratowniczej,

W skład systemu wchodzi:

- automatyczne, analogowe czujki dymu usytuowane w całym budynku,
- centrala główna sygnalizacji alarmu pożaru IGNIS 1080 oraz CSP35 A Polon Alfa, obejmujące odpowiednio poziomy 1;5 oraz 2, 3 i 4 budynku, stanowiące jednocześnie strefy dozoru.
- sygnalizatory optyczno – akustyczne,
- ręczne przyciski pożarowe, usytuowane wzdłuż dróg ewakuacyjnych

W przypadku pojawienia się dymu pożarowego, centrala działa dwuprogowo, tj. wywołuje alarm I-go stopnia na centrali pożarowej (budynek administracyjny) w celu poinformowania operatora o zdarzeniu i sprawdzeniu alarmu w ustalonym czasie, po którym w przypadku nie skasowania alarmu centrala przechodzi automatycznie w stan alarmowy II-go stopnia uruchamiający sygnalizatory optyczno – akustyczne oraz monitoring pożarowy.

Zadanie: wczesne wykrycie pożaru połączone z powiadomieniem pracowników o zagrożeniu.

IV. CHARAKTERYSTYKA ZAGROZEŃ POŻAROWYCH.

W obiektach użyteczności publicznej o przeznaczeniu muzealnym, mogą przebywać duże ilości osób nie znających specyfiki obiektu a także występują znaczne ilości stałych materiałów palnych, stanowiących głównie wyposażenie wnętrz, które to w określonych okolicznościach mogą ulec zapaleniu. Stan ten pociąga za sobą potrzebę zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu bezpieczeństwa dla osób przebywających w budynku.

Pożary, stanowią zawsze poważne zagrożenie dla życia i zdrowia osób ludzi tam przebywających. Pożar stanowi również duże zagrożenie dla mienia, przynosząc duże straty materialne związane ze zniszczeniem zgromadzonego mienia i elementów konstrukcyjnych.

Bardzo niepokojącym jest fakt lekceważącego stosunku osób do niebezpieczeństw powodowanych przez pożar, co objawia się najczęściej niską znajomością zasad postępowania na wypadek powstania pożaru, brakiem znajomości sygnałów alarmowych oraz niską znajomością zagrożeń powodowanych przez pożar dla organizmu człowieka.

Uwzględniając czynnik ludzki, niezbędnym jest wprowadzenie jednolitego mechanizmu postępowania, uwzględniającego występujące zagrożenie w danej części obiektu. Znajomość postępowania, w przypadku powstania zagrożenia ma istotny wpływ na dalszy przebieg zdarzenia, a tym samym wpływa na szeroko rozumiane bezpieczeństwo pożarowe obiektu. Kierownik obiektu powinien pisemnie zobowiązać wszystkich pracowników do przestrzegania ustalonych zasad postępowania i współdziałania w przypadku powstania pożaru. Najczęściej spotykaną formą jest zapoznanie pracowników z niniejszą dokumentacją oraz podpisanie imiennych oświadczeń o zapoznaniu się z treścią dokumentacji. Oczywiście nieodzownym elementem takiej formy zaznajomienia jest sprawdzenie posiadanej wiedzy czy to w formie testu czy odpytania, bowiem daje to podstawę do stwierdzenia faktycznej znajomości zagadnień przez danego pracownika.

Działania niezorganizowane chaotyczne prowadzone podczas zagrożenia, a będące wynikiem dużego stresu wywołanego przez widok ognia lub dymu mogą powodować znaczne utrudnienia podczas prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych. Dlatego też bardzo istotnym elementem jest chociażby właściwy sposób przekazania informacji o zdarzeniu i sposobie zachowania się osób oraz nabycie

podczas próbnych alarmów umiejętności panowania i kierowania nad podległymi pracownikami podczas ewakuacji i działań gaśniczych.

Zasadniczym elementem zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru jest znajomość przez osoby mechanizmu powstawania pożaru oraz czynników warunkujących jego rozwój, dla występujących grup pożaru. Znajomość ta daje obraz występujących zagrożeń oraz możliwych przyczyn powstania pożaru.

Niezbędnym do powstania pożaru jest wystąpienie w tym samym czasie i miejscu trzech czynników: tlenu, materiału palnego oraz energii cieplnej o wartości zdolnej do zapalenia występującego rodzaju materiału palnego. Wielkość energii cieplnej stanowi źródło zainicjowania reakcji spalania, a więc uwzględniając rodzaj składowanych materiałów możemy ustalić potencjalne źródła energetyczne a tym samym stopień zagrożenia pożarowego. Do potencjalnych źródeł zapłonu należą te elementy (czynniki), które niosą ze sobą energię cieplną zdolną do zainicjowania procesu spalania, a więc o odpowiedniej wartości np.: do zapalenia kartki papieru wystarczy zapalona zapalka czy też niedopałek papierosa, natomiast do zapalenia belki drewnianej energia ta nie wystarczy, gdyż pojemność cieplna belki jest dużo większa i w celu jej podpalenia należy użyć większej energii cieplnej oddziaływującej w dłuższym okresie czasu. Do najczęstszych przyczyn powstania pożaru należy zaliczyć palenie papierosów oraz używanie ognia otwartego – zapalniczki, zapalki przez gości. Oczywistym jest fakt, że energia ta musi wyzwolić się na materiale palnym, bądź w jego bezpośredniej bliskości, co w przypadku pozostawienia niedopałka papierosa, może spowodować pożar i zagrożenia dla osób przebywających w danym pomieszczeniu czy budynku, dlatego też pod żadnym pozorem nie można lekceważyć sygnałów alarmowych centrali pożarowej i każdy alarm dokładnie sprawdzać.

Zagrożenie pożarowe jest tym większe im większa jest zdolność do zapalenia materiału palnego, czyli w przypadku posługiwania się lub obchodzenia z materiałami szczególnie niebezpiecznymi pożarowo tj. łatwo ulegającym zapaleniu (benzyna, rozpuszczalniki, lakiery, gaz płynny, itp.) musimy zwrócić szczególną uwagę na wyeliminowanie czynników powodujących zapłon. Dla przykładu w przypadku benzyny, rozpuszczalnika, gazu palnego, zapalenie mieszaniny powietrznej może nastąpić już od iskry elektrycznej, elektrostatycznej czy też żaru papierosowego.

Nie tylko rodzaj materiału palnego, ale również jego rozłożenie decyduje o intensyfikacji procesu spalania, czyli zdolności do szybkiego rozprzestrzeniania¹, przy

¹ rozprzestrzenianie się pożaru to jest wzrost jego parametrów geometrycznych takich jak: powierzchnia, obwód

czym decydujący dla rozwoju pożaru jest wpływ wentylacji, im bardziej swobodny dostęp powietrza tym szybszy rozwój pożaru. Natomiast ograniczony dostęp powietrza do pomieszczenia objętego pożarem powoduje bardzo wolny jego rozwój, przy jednoczesnym wzroście zagrożenie dla człowieka ze strony lotnych produktów spalania, które powstają przy niedostatecznej ilości tlenu, szczególnie niebezpieczny jest tlenek węgla, czyli „czad”, dlatego też takie pożary stanowią zagrożenie dla ludzi znajdujących się nie tylko w pomieszczeniu objętym pożarem, ale również w pomieszczeniach odległych, do których przenika dym pożarowy.

Istotnym elementem wpływającym na rozprzestrzenianie się pożaru jest także czas swobodnego rozwoju pożaru, czyli czas, w którym pożar rozwija się w sposób niekontrolowany przez człowieka tzn.: nie zostały podjęte żadne czynności gaśnicze. Czas ten zależy od wielu czynników min.: czasu powstania pożaru (noc, dzień), od sposobu dozoru obiektu, niezawodności systemów alarmowych, szybkości zaalarmowania straży pożarnej, czasu dojazdu jednostek gaśniczych, możliwości dostępu do pomieszczeń objętych pożarem, rodzaju podjętych działań gaśniczych przed przyjazdem straży pożarnej, stopnia wiedzy osób przebywających w obiekcie o metodach walki z zagrożeniem.

Należy pamiętać, że pożar jest zawsze poważnym zagrożeniem dla życia i zdrowia ludzi, min poprzez:

- oddziaływanie termiczne na organizm ludzki płomieni i wysokich temperatur towarzyszących procesowi spalania,
- zadymienie powodujące: ograniczenie widoczności (niekiedy do zera), obniżenie stężenia tlenu w środowisku, oddziaływanie termiczne (dym jest gorący), oddziaływanie toksyczne (w wyniku rozkładu termicznego materiałów podczas spalania, wydzielają się trujące substancje),
- uszkodzenia konstrukcji obiektu (pęknięcia i załamania słupów nośnych, stropów, zniszczenie elementów stalowych, przewrócenie się ścian itp.)

IV.1. Zagrożenie pożarowe.

Zagrożenie pożarowe występujące w obiekcie wynika z nagromadzenia materiału palnego, niewłaściwie prowadzonych prac konserwacyjnych oraz czynnika ludzkiego (nieostrożności lub celowego zbrodniczego działania).

Niebezpieczeństwo powstania pożaru, może być w szczególności wynikiem:

- braku przestrzegania przez pracowników i gości zakazu palenia i używania otwartego ognia,
- nie utrzymywania porządku i czystości,
- dopuszczenia do eksploatacji niewłaściwych lub niesprawnych urządzeń elektrycznych i grzewczych.

Ogólnie można stwierdzić, iż zapobieganie możliwości powstania pożaru, powinno polegać na eliminacji czynników inicjujących zapłon oraz dbałości o właściwy stan instalacji użytkowych.

W warunkach przedmiotowego obiektu potencjalne źródła powstania pożaru mogą być związane z:

1. Użytkowaniem urządzeń zasilanych energią elektryczną.

Do powstania pożaru może dojść, w szczególności, gdy eksploatuje się urządzenia elektryczne pod znacznym długotrwałym obciążeniu prądowym z uszkodzeniami izolacji lub zmianami przekroju przewodów, przy niewłaściwie wykonanych połączeniach, źle dobranych zabezpieczeniach nadprądowych w stosunku do obciążenia instalacji, niewłaściwie wykonanych naprawach,

2. Nieostrożnością osób dorosłych podczas używania otwartego ognia, np. zapalniczek, zapalek, lamp gazowych naftowych itp..

Używając otwartego ognia szczególną uwagę należy zwrócić na obecność i rodzaj materiałów palnych, będących w naszym otoczeniu oraz na zachowanie bezpiecznej odległości otwartego ognia od materiałów palnych. Niezachowanie zasad bezpieczeństwa prowadzi do powstania pożaru.

3. Nieostrożnością osób dorosłych przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi (lakiery, rozpuszczalniki, substancje chemiczne itp.)

Substancje łatwopalne lub skrajnie palne ulegają w bardzo łatwy sposób zapaleniu, przez co przy obchodzeniu się z nimi należy zachować szczególną ostrożność oraz zabezpieczyć w pobliżu gaśnice na wypadek powstania pożaru. Brak właściwego rozpoznania stopnia zagrożenia jest przyczyną lekkomyślności w postępowaniu osób podczas lakierowania, czy stosowania rozpuszczalników. Rozwój pożaru cieczy palnych jest gwałtowny i prawie zawsze osoby są zaskoczone rozwojem sytuacji, nie są przygotowane do likwidacji i ulegają panice, co powoduje utrudnienia w zwalczaniu zagrożenia.

4. Nieostrożnością osób dorosłych podczas prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych min.: podczas spawania i cięcia metali, rozgrzewania łatwopalnych mas, malowania farbami i lakierami łatwopalnymi.

Pożary w tej grupie powstają głównie z podobnych przyczyn jak wyżej opisane tj. w wyniku nie rozpoznania zagrożenia stwarzanego przez substancje łatwopalne oraz nie rozpoznania zagrożeń technologicznych takich jak np.: spadające na materiały palne iskry czy odpryski spawalnicze, gromadzenie się palnych par lub gazów palnych w pomieszczeniach, stwarzających możliwość wystąpienia wybuchu co jest wynikiem np.: nie stosowania wentylacji podczas lakierownia.

5. Wadami oraz niewłaściwą eksploatacją urządzeń grzewczych elektrycznych.

Pożary w tej grupie powstają wskutek niezgodnego z przeznaczeniem używania urządzeń grzewczych, nieprawidłowej ich lokalizacji (zbyt blisko materiałów palnych) lub gdy są one uszkodzone lub niewłaściwie naprawione. Również stopień sprawności instalacji elektrycznej ma duży wpływ na bezpieczeństwo podczas eksploatacji takich urządzeń z uwagi na duże wartości prądów przez nie pobieranych.

6. Podpaleniem.

Pożary w tej grupie powstają w wyniku złośliwego celowego działania osób postronnych lub działania osób chorych psychicznie. Są to przypadki szczególnie niebezpieczne z uwagi na ogromną determinację osób w swoim działaniu zmierzającym do całkowitego zniszczenia obiektu.

7. Zaproszeniem ognia,

Pożary te powstają w wyniku m.in. porzucania nie wygaszonych papierosów i zapalek w otoczenie materiałów palnych, w tym: plastikowych koszy na odpadki, pudełek, lub zaśnięciem z papierosem w łóżku, fotelu itp.

8. Przechowywaniem lub usytuowaniem materiałów palnych w bezpośrednim sąsiedztwie punktów świetlnych, które nagrzewają się do temperatury powyżej 100 °C, szczególnie, gdy punkty te nie są osłonięte kloszami wykonanymi z materiałów niepalnych.

Możliwość rozprzestrzeniania się ewentualnego pożaru na terenie obiektu wynika z przenoszenia się dużych ilości ciepła powstającego podczas spalania. Ciepło jest przekazywane w wyniku konwekcji, promieniowania i przewodzenia. Znaczna ilość ciepła rozchodzi się wraz z ruchami konwekcyjnymi powietrza. W wyniku dużej temperatury następuje ogrzewanie materiałów palnych, które po osiągnięciu temperatury zapłonu ulegają zapaleniu. Każde nowe źródło ognia powoduje wydzielanie się nowej ilości energii, która zostaje przekazana do otoczenia.

IV.I.I. Rozprzestrzenianie się pożaru w obiekcie.

Następujące okoliczności wpływają na rozprzestrzenianie się pożaru:

1. Występowanie materiałów palnych.
2. Palne elementy wyposażenia wnętrza,
3. Brak lub nieprawidłowe rozmieszczenie gaśnic,
4. Niesprawność gaśnic,
5. Opóźnione wykrycie pożaru będącego następstwem:
 - braku, zwłaszcza w porze nocnej, obecności osób w obiekcie,
 - powstania pożaru w pomieszczeniach zamkniętych, bądź odległych od osoby dyżurującej,
 - uszkodzeniem systemu sygnalizacji pożaru,
 - braku kontroli miejsc gdzie wykonywane były prace pożarowo-niebezpieczne.
6. Opóźnione zaalarmowanie jednostek Państwowej Straży Pożarnej będącego następstwem:
 - braku na miejscu w obiekcie środka łączności alarmowej,
 - zwłoki w uzyskaniu połączenia z Państwową Strażą Pożarną,
 - uszkodzeniu systemu monitoringu pożarowego,
 - prowadzenia nieudolnej akcji gaśniczej przez pracowników przy użyciu gaśnic, bez równoczesnego poinformowania straży pożarnej,
 - niewłaściwego sposobu przekazania informacji o pożarze, np.: brak adresu itp.
7. Opóźnione podjęcie działań zmierzających do likwidacji źródła pożaru w zarodku, będącego efektem:
 - nie zadziałania gaśnic, spowodowanego brakiem konserwacji,
 - braku umiejętności obsługi gaśnic zarówno przez pracowników jak i inne osoby przebywające w tym czasie w obiekcie,
 - braku możliwości szybkiego dotarcia do pomieszczeń, objętych pożarem,
 - nieznanomości zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
 - przedłużającej się ewakuacji osób z budynku.
8. Opóźnione przystąpienie do akcji jednostek Straży Pożarnej, mogącego wynikać z:
 - nieprecyzyjnego określenia przez osobę zgłaszającą adresu obiektu, w którym powstał pożar,
 - zatarasowania dojazdu samochodom pożarniczym przez nieprawidłowo parkujące samochody.

- warunków klimatycznych i zdarzeń losowych.
- 9. Utrudnione warunki prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych będącego następstwem całego szeregu okoliczności, a przede wszystkim:
 - braku lub niedostatecznej ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru, co może mieć miejsce w przypadku uszkodzenia bądź likwidacji znajdujących się w pobliżu obiektu hydrantów,
 - braku efektywnej pomocy pracowników w prowadzeniu działań ratowniczych.
 - braku przestrzegania przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
 - braku przestrzegania przepisów budowlanych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego budynku.

IV.II. Ograniczanie rozwoju pożaru.

Następujące okoliczności ograniczają rozwój i rozprzestrzenianie się pożaru:

1. Zamknięcie okien i drzwi w pomieszczeniach, w których powstał pożar.
2. Odsunięcie materiałów palnych od źródła ognia.
3. Okrycie materiałów zagrożonych materiałami niepalnymi, np. kocem gaśniczym.
4. Występowanie ścian podziału wewnętrznego w budynku.
5. Prawidłowe rozmieszczenie gaśnic na terenie obiektu.
6. Znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru.
7. Współdziałanie pracowników podczas likwidacji zagrożenia.
8. Techniczne systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych:
 - System sygnalizacji pożaru,
 - Monitoring pożarowy.

Następujące elementy wpływają na bezpieczeństwo osób w obiekcie:

1. Bieżące szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
2. Znajomość zagrożeń występujących w budynku.
3. Zastosowanie instalacji systemu sygnalizacji pożaru.
4. Posługiwanie się i obchodzenie z materiałami niebezpiecznymi pożarowo zgodnie z zasadami ustalonymi przez producenta oraz zasadami ustalonymi dla prowadzenia prac pożarowo – niebezpiecznych.
5. Świadome postępowanie w przypadku powstania zagrożenia zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania na wypadek powstania pożaru.

V. ZASADY ORGANIZACYJNE FUNKCJONOWANIA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ NA TERENIE OBIEKTU.

Organizacja ochrony przeciwpożarowej na terenie obiektu wynika bezpośrednio z ustawy o ochronie przeciwpożarowej [Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r o ochronie przeciwpożarowej (J.t. Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późniejszymi zmianami)], w której to w Art. 4 ust.1 określono rodzaj obowiązków do realizacji przez właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, których realizacja ma zapewnić wymagany prawem stan bezpieczeństwa pożarowego.

Obowiązki Dyrektora mają szeroki zakres obejmujący zakres przytaczanego Art. 4 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, w szczególności dotyczą:

- przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych,
- wyposażenia obiektu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnienia konserwacji oraz napraw urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie
- zapewnienia osobom przebywającym w obiekcie i na terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- przygotowania obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej
- ustalenia sposobów postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zaznajomienia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Do zadań Dyrektora, należy:

1. Sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad przebiegiem pracy.
2. Okresowe sprawdzanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego miejsc pracy oraz warunków ewakuacji.
3. Zapoznanie pracowników z:
 - zagrożeniami pożarowymi na stanowisku pracy,
 - istniejącymi zasadami postępowania w przypadku powstania pożaru, w tym przydzielenie obowiązków do realizacji, podczas prowadzenia działań gaśniczych według poniższego opracowania,
 - sygnałami alarmowymi oraz sposobami reagowania,

- zabezpieczeniami przeciwpożarowymi,
 - drogami ewakuacji,
 - miejscami usytuowania gaśnic.
4. Sprawdzanie znajomości procedur postępowania na wypadek powstania pożaru.
 5. Sprawdzanie bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń.
 6. Zapewnienie gaśnic oraz utrzymywanie ich w pełnej sprawności technicznej.
 7. Zapewnienie sprawności technicznej urządzeń przeciwpożarowych obiektu: instalacji systemu sygnalizacji pożaru, głównego wyłącznika prądu.
 8. Przestrzeganie terminów przeglądu technicznego urządzeń przeciwpożarowych.
 9. Wyposażenie pomieszczeń w odpowiednie ilości instrukcji alarmowych, tablic informacyjnych, bezpieczeństwa i ewakuacyjnych (oznakowanie dróg ewakuacyjnych, urządzeń elektrycznych, wprowadzenie zakazu używania ognia otwartego i palenia tytoniu w miejscach do tego nie przeznaczonych, miejsc usytuowania gaśnic itp.) oraz ciągłe kontrolowanie ich stanu, zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.
 10. Zapewnienie w pomieszczeniach ładu i porządku szczególnie na drogach komunikacyjnych wewnętrznych i zewnętrznych, służących do ewakuacji ludzi i mienia w przypadku powstania pożaru, (przejścia na korytarzach, możliwość natychmiastowego użycia drzwi ewakuacyjnych, nie gromadzenie materiałów łatwo zapalnych).
 11. Przestrzeganie ustalonych sposobów alarmowania na wypadek powstania pożaru.
 12. Nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz w przepisach ogólnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
 13. Stosowanie sankcji karnych w stosunku do pracowników winnych zaniedbań stwarzających możliwość powstania pożaru stosownie do regulaminu wewnętrznego i przepisów Kodeksu Pracy, w tym:
 - palących papierosy w miejscach do tego nie przeznaczonych,
 - winnych utrudniania dostępu do urządzeń przeciwpożarowych,
 - winnych utrudniania dostępu do wyjść ewakuacyjnych lub powodujących ograniczenie możliwości ewakuacji na wyznaczonych drogach ewakuacyjnych,
 - używających niesprawne narzędzia lub urządzenia mogące przyczynić się do powstania pożaru lub wybuchu.

14. W przypadku stwierdzenia okoliczności mogących spowodować pożar lub wybuch bezzwłocznie zarządzić zaprzestanie wykonywania ww. czynności.

Do obowiązków pracowników należy:

1. Przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia we wszystkich miejscach i pomieszczeniach do tego nie przeznaczonych.
2. Znać rozmieszczenie gaśnic w obiekcie oraz zasady obsługi.
3. Przestrzegać właściwej eksploatacji używanych urządzeń.
4. Przestrzegać właściwego przechowywania i stosowania materiałów palnych.
5. Znać zasady postępowania w wypadku powstania pożaru.
6. Znać zasady prowadzenia ewakuacji osób.
7. Znać drogi ewakuacji z zajmowanego stanowiska pracy.
8. Znać rodzaj zagrożeń występujących na terenie obiektu.
9. Podjąć działania ratowniczo-gaśnicze do czasu przybycia Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej przy użyciu gaśnic stosując się ściśle do poleceń przełożonego i przyjętych procedur.
10. Zgłaszać wszelkie nieprawidłowości, które mogą stać się przyczyną pożaru lub wybuchu.
11. Brać czynny udział w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

V.1. OBOWIĄZKI PODCZAS WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Uwzględniając strukturę zatrudnienia w obiekcie, obowiązki osób podczas wystąpienia zagrożenia pożarowego (powstania pożaru) rozkładają się w następujący sposób:

OSOBA, KTÓRA ZAUWAŻYŁA POŻAR

1. Powiadomienie donośnym krzykiem osób sąsiednich o zagrożeniu.
2. Wciśnięcie najbliższego przycisku ręcznego ostrzegacza pożarowego.
3. Przekazanie polecenia poinformowania Dyrektora o zagrożeniu oraz miejscu jego wystąpienia, (podać rodzaj zagrożenia).
4. Przekazanie polecenia do osób obecnych o konieczności:
 - zabezpieczenia na wypadek rozwoju pożaru dodatkowej ilości gaśnic,
 - odsunięcia na bezpieczną odległość materiałów palnych od źródła ognia,

5. Przy użyciu gaśnic rozpocząć gaszenie pożaru.
6. W przypadku gwałtownego rozwoju pożaru wycofać się ze strefy zagrożonej i udać się do punktu zbiórki ewakuacyjnej, po drodze powiadamiać pozostałe osoby o zagrożeniu.

**OSOBY POWIADOMIONE
O POŻARZE**

1. Informują pozostałe osoby o zagrożeniu, szczególnie te które mogą być zagrożone rozwojem pożaru i przystępują do ewakuacji osób z wszystkich kondygnacji, zaczynając od pomieszczeń najbardziej zagrożonych rozwojem pożaru.
2. Powiadamiają Straż Pożarną tel. 998 lub 112.
3. Powiadamiają Dyrektora.
4. Zabezpieczają dodatkowe ilości gaśnic do gaszenia pożaru i przynoszą je w miejsce prowadzenia działań.
5. Prowadzą działania gaśnicze o ile pozwalają na to warunki wywołane przez pożar.
6. Przystępują do ewakuacji mienia z kondygnacji znajdujących się poniżej poziomu, na którym doszło do powstania pożaru, zgodnie z planem ewakuacji.

DYREKTOR

1. Bezzwłocznie udaje się na miejsce zdarzenia.
2. Dokonuje oceny sytuacji i powiadamia Państwową Straż Pożarną, w celu sprawdzenia powiadomienia, informując szczegółowo o sytuacji.
3. Na bieżąco kieruje prowadzonymi przez pracowników działaniami ratowniczo – gaśniczymi i ewakuacyjnymi zgodnie z planem ewakuacji.
4. Przydziela pracownikom obowiązki do realizacji.
5. W przypadku trudności z opanowaniem pożaru lub jego silnym rozwojem, podejmuje decyzję o ewakuacji wszystkich osób z obiektu i przerwaniu ewakuacji mienia.
6. Sprawdza czy wszystkie osoby opuściły zagrożoną strefę.
7. Po przybyciu na miejsce jednostek straży Pożarnej przekazuje szczegółowe informacje Kierującemu Działaniami Ratowniczymi (KDR), w tym:
 - dokładne miejsce pożaru lub innego zagrożenia,

- drogi dojścia,
- ilość osób ewakuowanych,
- lokalizację najcenniejszych zbiorów do ewakuacji ze strefy objętej pożarem.

8. Określa wspólnie z KDR sposób ewakuacji zbiorów.

9. Zapewnia niezbędną pomoc i współdziałanie z KDR.

Obowiązki Dyrektora w przypadku jego nieobecności przejmuje osoba przez niego wyznaczona.

W przypadku wystąpienia alarmu pożarowego należy.

Zasady ogólne:

- zaalarmować Państwową Straż Pożarną, (numer 998 lub 112),
- wcisnąć najbliższy ręczny przycisk pożarowy,
- poinformować wszystkie osoby o zagrożeniu i ewentualnej konieczności opuszczenia budynku,
- ocenić sytuację w zakresie zagrożenia pożarowego i możliwości podjęcia działań gaśniczych,
- spowodować rozpoczęcie gaszenia pożaru przy użyciu gaśnic,
- podjąć decyzję o ewakuacji ludzi i pojazdów z terenu obiektu,
- w pomieszczeniach zamknąć okna i drzwi,
- w pomieszczeniu zagrożonym oraz pomieszczeniach przyległych, pod żadnym pozorem nie otwierać drzwi do czasu przyjazdu jednostek ratowniczych,
- wyłączyć dopływ prądu do strefy zagrożonej.

W razie zapalenia się odzieży na człowieku:

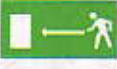
- osobę zagrożoną zmusić do ułożenia się w pozycji leżącej, przewrócić,
- przy pomocy koca gaśniczego lub innego materiału starać się ugasić płomienie zaczynając od głowy poszkodowanego, poprzez okrycie unikając oparzenia własnego ciała,
- nie używać gaśnic proszkowych i śniegowych do gaszenia, gaśnice proszkowe używać w ostateczności,
- można gasić wodą, napojami itp. cieczami nie palnymi i nie agresywnymi,
- rany poparzeniowe intensywnie schładzać wodą do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego,
- powiadomić służbę bhp i przełożonego.

V.II. EWAKUACJA.

Nadrzędnym celem, któremu muszą być podporządkowane wszystkie zadania, występujące podczas walki z zagrożeniem pożarowym jest ratowanie życia ludzkiego, które realizowane jest w pierwszej fazie i nazwane jest ewakuacją, czyli szybkim skoordynowanym opuszczeniem budynku, obiektu lub terenu w celu uniknięcia zagrożeń powodowanych przez pożar. Dlatego też każdy pracownik powinien dokładnie znać wszystkie drogi ewakuacyjne oraz możliwości opuszczenia zajmowanego stanowiska.

Drogami ewakuacyjnymi w budynku są korytarze, przejścia pomiędzy pomieszczeniami, klatka schodowa oraz wyjścia ewakuacyjne. Wszystkie drogi ewakuacyjne w budynkach należy oznakować znakami ewakuacyjnymi.

Znaki ewakuacyjne powinny być umieszczone w sposób ułatwiający przeprowadzenie sprawnej ewakuacji, zgodnie z przyjętymi kierunkami ewakuacji w następujący sposób:

- 1) Znak "strzałka długa" na każdym prostym odcinku korytarza, lub drogi ewakuacyjnej nie będącej korytarzem w jego środkowej części.
- 2) Znak "Wyjście ewakuacyjne" należy umieścić:
 - nad wyjściami z budynku (od strony wnętrza),
 - nad wyjściem prowadzącym przez przedsionek i drzwi wyjściowe z przedsionka,
- 4) Znak "Droga do wyjścia ewakuacyjnego" należy stosować do oznakowania miejsc, w których kierunek ewakuacji może budzić wątpliwości, a mianowicie: gdy nie jest widoczny znak "Wyjście ewakuacyjne" oraz gdy widoczny jest więcej niż jeden znak "Wyjście ewakuacyjne".
- 5) Znak "Drzwi ewakuacyjne" stosować łącznie ze znakiem "Kierunek do drogi ewakuacyjnej" wszędzie tam, gdzie kierunek drogi ewakuacyjnej zmienia się za drzwiami prowadzącymi na drogę ewakuacyjną.

Znaki "Wyjście ewakuacyjne" należy umieścić nad drzwiami. Pozostałe znaki ewakuacyjne należy umieścić na wysokości od 150 do 200 cm od powierzchni podłogi z uwzględnieniem zasady, że znaki ewakuacyjne umieszczamy wszędzie tam, gdzie może zachodzić wątpliwość co do przyjęcia właściwego kierunku ewakuacji. Znaki należy rozmieszczać zgodnie z Polską Normą:

- 1) Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja. PN-92/N-01256/02

- 2) Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych. PN - N - 01256 – 5.

Informacje ogólne związane z organizacją i przebiegiem ewakuacji:

1. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz pomieszczeń czy miejsc, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie.
2. W przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy - powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.
3. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na to, że w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych panować będzie mniejsze zadymienie. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
4. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń i dokumentacji. Należy wykorzystać do tego celu wszystkich sprawnych fizycznie pracowników.
5. Po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia budynku. W razie niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie sprawdzenie pomieszczeń i kondygnacji budynku.

6. Osoby sprawujące nadzór nad przebiegiem pracy są odpowiedzialne za przebieg ewakuacji do czasu jej zakończenia lub do przejścia dowodzenia przez dowódcę akcji ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.
7. Ewakuację należy prowadzić w sposób zorganizowany zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne i warunkami miejscowymi wywołanymi przez pożar, należy zwrócić szczególną uwagę na sprawdzenie opuszczonych pomieszczeń, zakamarków, czy nie zostały tam osoby.
8. Przy poruszaniu się drogami ewakuacyjnymi, należy stosować się do niżej przedstawionych zasad:
 - osoby znajdujące się na drodze ewakuacyjnej poruszają się szybkim krokiem, lecz bez przebiegania i wyprzedzania osób znajdujących się przed nimi,
 - nie wolno się zatrzymywać i poruszać się w kierunku przeciwnym wyznaczonemu kierunkowi ewakuacji,
 - szybkość poruszania się należy dostosować do osób znajdujących się przed nami,
 - nie wolno napierać na osoby znajdujące się w drzwiach lub przejściach ewakuacyjnych,
 - w pomieszczeniach zadymionych poruszamy się w pozycji pochylonej, jak najniżej podłogi, gdzie jest najmniejsze stężenie dymu,
 - w przypadku braku możliwości wyprowadzenia osób z pomieszczenia wyznaczonymi drogami, ewakuację należy prowadzić poprzez okna budynku,
 - po zadymionych nie oświetlonych schodach należy schodzić tyłem na czworakach,
 - w miarę możliwości usta i nos zasłaniać zmoczoną w wodzie chustką lub częścią ubrania,
 - poruszać się wzdłuż ścian, zwracając uwagę na oznakowania ewakuacyjne,
 - w stosunku do osób ulegających panice należy użyć przymusu fizycznego,
 - należy zachować ciszę i spokój tak aby były słyszalne polecenia zespołu ewakuacyjnego.
9. Równolegle do ewakuacji osób należy prowadzić akcję gaśniczą przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.
10. Od chwili ogłoszenia ewakuacji do jej zakończenia, odpowiedzialnym za grupę osób przebywających w budynku jest osoba, która w momencie ogłoszenia alarmu sprawowała nadzór nad tymi osobami.

VI. PRZEGLĄDY TECHNICZNE I KONSERWACJE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC.

Urządzenia przeciwpożarowe obiektu (główny przeciwpożarowy wyłącznik prądu, system sygnalizacji pożaru) jak i gaśnice, należy traktować jako instalacje bezpieczeństwa, dlatego też należy je utrzymywać w pełnej sprawności technicznej i użytkowej.

W zależności od rodzaju instalacji i jej złożoności przedstawiono poniżej podstawowe zasady eksploatacji urządzeń przeciwpożarowych występujących w obiekcie. Podczas bieżącej eksploatacji ważnym jest podpisanie umów na świadczenie usług konserwacji i napraw instalacji z konserwatorami posiadającymi stosowne uprawnienia i możliwości techniczne szybkiego usuwania nieprawidłowości.

VI.1. Gaśnice.

Czynności konserwacyjne gaśnic.

Zgodnie z § 3 ust 2 i 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych

i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719), urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewoźne, zwane dalej "gaśnicami", powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Podczas bieżącej eksploatacji obiektu, należy sprawdzać czy :

- sprzęt jest umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych,
- występuje oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu (oznakowanie powinno być zgodne z polskimi normami PN-92/N-01256/01),
- do sprzętu zapewniono dostęp o szerokości minimum 1 m,

- sprzęt jest umieszczony w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (grzejniki, piece, ruch wózków akumulatorowych),
- odległość dościa do sprzętu nie jest większa niż 30 m,
- w pobliżu urządzeń elektrycznych znajdują się gaśnice przeznaczone do gaszenia takich urządzeń (z indeksem E).
- w pobliżu urządzeń elektronicznych znajdują się gaśnice przeznaczone do gaszenia takich urządzeń.

VI.II. Główny przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Zgodnie z § 3 ust 2, 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719), urządzenia przeciwpożarowe powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Przeglądu głównego wyłącznika prądu może dokonać osoba posiadająca kwalifikacje na eksploatację sieci i urządzeń energetycznych lub uprawnienia dozoru o napięciu do 1 kV. Sprawdzenia obejmuje: przeprowadzenie oględzin zewnętrznych wyłącznika oraz jego uruchomienie połączone ze sprawdzeniem poprawności wyłączenia obwodów.

VI.III. System Sygnalizacji Pożaru.

Centrala pożarowa z liniami dozorowymi obsługującymi zainstalowane czujki i ROP-y, sprawująca nadzór nad bezpieczeństwem pożarowym całego obiektu, powinna być stale utrzymywana w pełnej sprawności, do czego jest zobowiązany użytkownik. Zgodnie z § 3 ust 2, 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719), urządzenia przeciwpożarowe powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń

przeciwpożarowych, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.

Badania okresowe polegają na sprawdzeniu sprawności działania wszystkich obwodów wejściowych (czujki dymu, ręczne ostrzegacze pożarowe), centrali i obwodów wyjściowych (sygnalizatory alarmowe). Producenci zalecają wykonywanie badań okresowych przynajmniej co 6 miesięcy, dokonywanych przez osoby uprawnione przez wytwórcę lub autoryzowanego serwisanta.

Zakres badań okresowych obejmuje:

- odczytanie zawartości pamięci zdarzeń,
- sprawdzenie działania wszystkich lampek sygnalizacyjnych i sygnalizatora akustycznego centrali,
- sprawdzenie kolejno wszystkich czujek, ręcznych ostrzegaczy pożarowych w funkcji testowanie linii,
- ocenę wizualną stanu technicznego czujek (stopień zabrudzenia, skorodowania, trwałego zanieczyszczenia, oklejenia foliami itp.) i ręcznych ostrzegaczy pożarowych,
- w miarę potrzeby oczyszczenie czujek i ostrzegaczy lub wymiana na nowe,
- sprawdzenie działania zewnętrznej sygnalizacji,
- sprawdzenie stanu akumulatorów.

VII. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

1. Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:
 - a. w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203),
 - b. w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo;
2. Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
3. Garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
4. Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
5. Rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
6. Składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;

7. Użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
8. Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a. urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - b. linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
9. Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
10. Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
11. Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;
12. Składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
13. Przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
14. Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
15. Blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
16. Lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;

17. Wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali;
 18. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - a. gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b. przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - c. źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - d. urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - e. wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - f. wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
 - g. krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia;
 19. Napełnianie gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu;
 20. Dystrybucja i przeładunek ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu.
 21. W obiektach lub ich częściach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych w okresach ich użytkowania:
 - a. od palenisk opalanych paliwem stałym niewymienionych w pkt 1 - co najmniej raz na 3 miesiące;
 - b. od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym niewymienionych w pkt 1 - co najmniej raz na 6 miesięcy.
 22. W obiektach lub ich częściach, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.
- Czynności, o których mowa w pkt 21 i 22, wykonują osoby posiadające kwalifikacje kominarskie.

VIII. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO.

Prace niebezpieczne pożarowo jak prace remontowo-budowlane związane z używaniem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz budynku lub na zewnątrz budynku w pobliżu materiałów palnych, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru.

Najczęściej prowadzone prace pożarowo niebezpieczne to:

- prace związane z używaniem aparatów do cięcia i spawania metali,
- prace malarsko-lakiernicze i impregnacyjne wykonywane przy użyciu wyrobów łatwo zapalnych, takich jak: lakiery, farby, impregnaty, rozpuszczalniki lub inne substancje posiadające na opakowaniu znak ostrzegawczy:

i/lub posiadające symbol zagrożenia: F, F+ lub E,

- prace wymagające stosowania klejów o właściwościach pożarowych (wybuchowych) – oznakowanie jak wyżej,
- prace wymagające używania otwartego ognia (np. do rozgrzewania mas bitumicznych) itp.

Prace te nie są przewidziane do prowadzenia w obiekcie podczas normalnej eksploatacji. Mogą być jedynie elementem prowadzonych prac remontowych, dlatego też przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych DYREKTOR lub jego przedstawiciel oraz wykonawca zobowiązani są:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie w którym prace będą wykonywane, Ustalenie miejsca pracy i rozpoznanie materiałów palnych występujących w pobliżu miejsc prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, rodzaj technologii i wynikające z niej zagrożenia dla ludzi, materiałów.
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,

Wentylacja – w przypadku stosowania cieczy palnych, eliminacja źródeł zapłonu w strefie zagrożonej (możliwość wybuchu), wyznaczenie strefy bezpieczeństwa, zapewnienie sprzętu gaśniczego, zapewnienie środków łączności i powiadamiania.

- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsc pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

Osoby czasowo kontrolujące miejsce wykonywania prac szczególnie spawalniczych i prowadzonych z użyciem otwartego ognia.

Wytyczne dla prowadzących prace niebezpieczne pożarowo w tym spawalnicze:

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:

1. Wszelkie materiały palne występujące w miejscu prowadzenia prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynków i znajdujących się w nim instalacji technicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
2. W miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt (podręczny sprzęt gaśniczy) umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
3. Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce wykonywania prac oraz rejony przyległe,
4. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje po uzyskaniu zgody od zarządcy obiektu.
5. Właściciel obiektu lub jego przedstawiciel jest zobowiązany zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu nie dopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
6. Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru dostosowany do stosowanej technologii.

Ustalenia niezbędnych warunków prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych należy dokonać na formularzu "Zezwolenia na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo" – załącznik nr 2. Rozpoczęcie prac następuje po wykonaniu zabezpieczeń określonych na zezwoleniu.

Wykonując prace pożarowo niebezpieczne należy bezwzględnie przestrzegać:

PRZED PRACĄ:

1. Sprawdzić czy sprzęt i narzędzia spawalnicze lub inne narzędzia niezbędne do wykonywania tych prac są sprawne technicznie, należy je zabezpieczyć przed możliwością zainicjowania pożaru oraz tak ustawić w miejscu pracy, aby istniała

możliwość szybkiego wyłączenia prądu, gazu lub wycofania z zagrożonej strefy np.: butli z gazem płynnym, acetylenem, tlenem itp..

2. Przygotować i ustawić w pobliżu miejsca pracy sprawny technicznie i odpowiednio dobrany podręczny sprzęt gaśniczy oraz ustalić zasady łączności i powiadamiania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

3. Zależnie od sytuacji, w miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy:

- a) zabezpieczyć sąsiednie pomieszczenia przed przeniknięciem płomieni, iskier i rozgrzanych cząstek metalu, uszczelniając wszelkie otwory w kanałach, tunelach, przewodach wentylacyjnych itp. - materiałem niepalnym takim jak: zwilżone maty azbestowe lub włókna szklanego, glina, gips itp.
- b) usunąć na bezpieczną odległość, poza promień zasięgu iskier, wszelkie materiały palne, w tym również z pomieszczeń sąsiednich, jeśli w ich ścianach, podłogach i stropach przyległych do miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo, występują otwory i szczeliny nie zabezpieczone w sposób określony w pkt. a),
- c) przykryć szczelnie wszelkie materiały palne osłonami z materiałów niepalnych i nieprzewodzących ciepła, jeżeli niemożliwe jest zastosowanie zabezpieczeń określonych w punkcie b),
- d) zabezpieczyć palne elementy budynku przed możliwością zapalenia, stosując w tym celu osłony, zraszanie wodą itp.,
- e) zdjąć palną izolację z przewodów, konstrukcji itp., na taką odległość od miejsca wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych, aby nie zaistniała możliwość jej zapalenia,
- f) zabezpieczyć palne materiały przed zapaleniem wskutek przewodnictwa cieplnego, stosując np. odsunięcie materiałów (w tym również w pomieszczeniach sąsiednich) od przewodów, konstrukcji i urządzeń metalowych poddawanych ww. pracom, na odległość co najmniej 0,5 m.

4. Zastosować szczególne środki bezpieczeństwa przy pracach na zbiornikach, pojemnikach, przewodach po łatwo zapalnych gazach, cieczach i pyłach oraz w miejscach gdzie występują pustki i wolne przestrzenie z materiałami palnymi, np.: ściany warstwowe ocieplone styropianem, podniesione podłogi, sufity podwieszone, kanały.

5. Uzyskać pisemne zezwolenie od Dyrektora obiektu lub osoby przez niego upoważnionej na każdorazowe wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych w miejscach szczególnie zagrożonych możliwością powstania pożaru.

W CZASIE PRACY:

1. Ściśle przestrzegać zaleceń zawartych w niniejszej instrukcji.
2. Stale obserwować miejsce upadku rozprysków spawalniczych, iskier, niezwłocznie likwidować zauważone źródła ognia, zbierać do wiadra lub pojemnika z piaskiem pozostałości elektrod, tarcz do cięcia i rozżarzonych części metalu.
3. Parokrotnie, zależnie od czasu trwania pracy zraszać wodą zagrożone, palne elementy budynku lub wyposażenia.
4. Natychmiast przerwać prace w przypadku zaistnienia sytuacji grożącej powstaniem pożaru lub wybuchu.
5. W razie powstania pożaru działać zgodnie z instrukcją postępowania na wypadek powstania pożaru.

PO PRACY:

1. Dokładnie sprawdzić, czy w miejscu pracy oraz w przyległych pomieszczeniach, kanałach, tunelach itp. nie wystąpiły objawy ognia, tlenia, iskrzenia lub dymu.
2. Zrosić wodą nagrzane, palne elementy budynku i miejsca, w których mogłoby powstać zarzewie ognia.
3. W kolejnych odstępach czasu, a w razie szczególnego zagrożenia, również w nocy, ponowić kontrolę miejsca i rejonu prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych. Wyniki kontroli odnotować w książce kontroli prac spawalniczych.

Książka kontroli prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym.

Książka kontroli prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym powinna znajdować się u Dyrektora lub osoby wyznaczonej, która zobowiązana jest do jej szczegółowego i systematycznego jej prowadzenia. Wzór stanowi załącznik nr 3.

Książka powinna zawierać:

- a) numer prac pożarowo-niebezpiecznych,
- b) nazwę budynku, pomieszczenia, w którym wykonywano spawanie lub inną pracę z ogniem otwartym,
- c) datę i godzinę rozpoczęcia spawania lub innej pracy z ogniem otwartym,
- d) imiona i nazwiska osób wyznaczonych do prac pożarowo-niebezpiecznych,
- e) godzinę przeprowadzenia kontroli toku prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym oraz imię i nazwisko osoby kontrolującej,
- f) uwagi i polecenia wydane spawaczom lub osobom wykonującym pracę podczas kontroli toku pracy,
- g) datę i godzinę zakończenia prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym,
- h) datę i godzinę przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym,
- i) imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę,
- j) podpisy osób przeprowadzających kontrolę.

Obowiązki osób odpowiedzialnych za nadzór i wykonywanie prac pożarowo-niebezpiecznych.

1. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za nadzór nad pracami niebezpiecznymi pożarowo na terenie obiektu, należy:

- a) dopilnowanie, aby przed przystąpieniem do prac wykonane zostały wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla budynku, pomieszczenia lub stanowiska spawalniczego,
- b) sprawdzenie stanowiska spawalniczego lub innego stanowiska pracy, na którym mają być wykonywane prace niebezpieczne pożarowo, jego zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz wydawanie poleceń gwarantujących natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,

- c) wstrzymanie prac z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

2. Do obowiązków pracowników wykonujących prace niebezpieczne pożarowo należy:

- a) posiadanie znajomości obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek powstania pożaru,
- b) sprawdzanie, przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego toku prac,
- c) ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia przeciwpożarowego ustalonych dla danego rodzaju prac,
- d) sprawdzanie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiedni, sprawny sprzęt do wykonywania pracy (spawalniczy itp.),
- e) rozpoczynanie prac niebezpiecznych tylko po otrzymaniu zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego, kierującego tokiem prac, po upewnieniu się, że planowane prace spawalnicze zapisane zostały w książce kontroli prac spawalniczych,
- f) poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju robót niebezpiecznych,
- g) przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie pożaru i zameldowanie o tym bezpośredniemu przełożonemu, kierownictwu i zleceniodawcy,
- h) meldowanie bezpośredniemu przełożonemu, kierownictwu i zleceniodawcy o zakończeniu prac oraz informowanie o zaistniałych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w toku wykonywanych czynności,
- i) dokładne sprawdzenie, po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas prowadzenia prac nie zainicjowano pożaru,
- j) wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac niebezpiecznych.

IX. PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI.

Na podstawie § 17 ust 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719). Właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu. W przypadku przedmiotowego obiektu obowiązek powyższy nie zachodzi.

X. ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI I INSTRUKCJĄ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Zapoznanie się wszystkich pracowników z treścią niniejszej Instrukcji winno odbywać się w trakcie szkolenia wstępnego, a fakt ten należy odnotować w aktach osobowych każdego z nich.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pracownicy muzeum podlegają obowiązkowemu szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Szkolenie pracowników obejmuje następujące rodzaje szkoleń:

- 1) Wstępne - prowadzone w wymiarze 1 godziny dla pracowników nowo przyjętych, w pierwszym miesiącu pracy, obejmujące zagadnienia ochrony przeciwpożarowej na stanowisku pracy.
- 2) Podstawowe - prowadzone w wymiarze 2 godzin, organizowane przed upływem 3 miesięcy od daty rozpoczęcia pracy w muzeum, obejmujące całokształt zagadnień ochrony przeciwpożarowej w muzeach.
- 3) Specjalistyczne - prowadzone w wymiarze i w zakresie dostosowanym do potrzeb określonej grupy zawodowej.
- 4) Okresowe (uzupełniające) - prowadzone w wymiarze 2 godzin, nie rzadziej niż co 3 lata dla pracowników i nie rzadziej niż co 5 lat dla kadry kierowniczej, mające na celu przypomnienie i uzupełnienie znajomości zagadnień ochrony przeciwpożarowej w muzeach oraz wskazanie ewentualnych zmian w zasadach zabezpieczenia przeciwpożarowego muzeum.

Szkolenia wymienione w pkt 2-4 są prowadzone przez osoby posiadające kwalifikacje określone w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.), posiadających tytuł specjalisty ds. ochrony przeciwpożarowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z dnia 31 października 2005 r.).

Fakt odbycia szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej potwierdza podpisem prowadzący szkolenie oraz osoba uczestnicząca w szkoleniu.

Ramowy program szkolenia wstępnego pracowników obejmuje następujące tematy:

- 1) Zagrożenia pożarowe, przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

- 2) Obowiązki pracownika na wypadek powstania pożaru.
- 3) Warunki ewakuacji ludzi i zbiorów, drogi i środki ewakuacji, z uwzględnieniem ich dostępności i oznakowania.
- 4) Środki gaśnicze, stałe urządzenia gaśnicze, miejsca rozmieszczenia hydrantów wewnętrznych i gaśnic.
- 5) Posługiwanie się hydrantami wewnętrznymi i gaśnicami.

XI. PODSTAWY OPRACOWANIA.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r o ochronie przeciwpożarowej.
(J.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r o Państwowej Straży Pożarnej.
(J.t Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1230, z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
(j. t. Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późniejszymi zmianami).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów
(Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
(Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późniejszymi zmianami).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
(Dz.U. Nr 124, poz. 1030).
7. Rozporządzenie Ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia
(Dz. U. z dnia 29 grudnia 2008 r.)
8. PN-86/E-05003/01 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne.
9. PN-86/E-05003/02 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
10. PN-75/M-51000 Sprzęt pożarniczy. Podział i nazwy.
11. PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
12. PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
13. PN-N-01256-5 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

**- ZEZWOLENIE NA PRZEPROWADZENIE PRAC POŻAROWO
NIEBEZPIECZNYCH-**

1. Miejsce prowadzenia prac
2. Rodzaj prac
3. Czas wykonania prac: dnia....., od godz.do godz.
4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu wykonywania prac

5. Sposób zabezpieczenia miejsca prowadzenia prac przed możliwością zainicjowania pożaru(wybuchu)

6.Środki zabezpieczenia:

- a)przeciwpożarowe
- b)BHP.....
- c)inne

- 7.Sposób wykonania prac

8.Odpowiedzialni za:

- a) przygotowanie miejsca prac, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac:

..... Wykonano:
(imię i nazwisko) (podpis)

- b) wyłączenie spod napięcia:

..... Wykonano:
(imię i nazwisko) (podpis)

9.ZEZWALAM NA ROZPOCZĘCIE ROBÓT:

.....
(podpis Dyrektora)

10. Pracę zakończono dnia.....o godz.
11. Miejsce prowadzenia robót sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących spowodować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

..... Skontrolował:.....
(podpis odbierającego)

12. Prowadzenie kontroli miejsca prowadzenia prac
powierzono.....
w odstępach co.....godziny, od godziny..... do godziny.....
(nie krócej niż przez 12 godzin).

.....
(podpis zobowiązanego do kontroli)

- KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO-

5	Nazwa pomieszczenia, w którym prowadzone będą prace spawalnicze lub inne prace z ogniem otwartym.	Data i godz. rozpoczęcia prac	Imiona i Nazwiska Spawaczy	Godzina przeprowadzenia kontroli prac, nazwisko i imię osoby kontrolującej	Uwagi polecenia wydane spawaczom podczas kontroli.	Data i godz. zakończenia prac.	Data i godz. kontroli zakończenia prac	Imiona i nazwiska Osób przeprowadzających kontrolę	Podpisy osób przeprowadzających kontrolę
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU Z INSTRUKCJĄ -

Piotrków Tryb., dnia

.....
(pieczęć pracodawcy)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że w dniu-.....-..... zostałem /am/ zapoznany /na/ z „Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego” dla Muzeum Okręgowego w Piotrkowie Tryb., a w szczególności znane mi są zasady i sposoby związane z:

1. Zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu.
2. Zadaniami i odpowiedzialnością pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej
3. Zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
4. Zasadami obsługi sprzętu i urządzeń gaśniczych.
5. Sygnałami alarmowymi i obowiązkami podczas wystąpienia zagrożenia i prowadzenia ewakuacji.
6. Warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Postanowienia „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego” przyjmuję do wiadomości i przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

.....
(podpis szkolącego)

Przyjęto do akt personalnych dnia

-WYKAZ OSÓB ZAPOZNANYCH Z INSTRUKCJĄ-

Lp.	Komórka	Nazwisko i imię	Data	Podpis	Uwagi
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIEM

ZNAKI EWAKUACYJNE PN-82H-013502

WYJŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK DO WYJŚCIA GŁOŚNI EWAKUACYJNEJ

ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
DO WYJŚCIA, MOŻE KIEROWAĆ W LEWO LUB W PRAWO

ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
DO WYJŚCIA, SCHODAMI W DÓŁ

ZNAK "DRZWI EWAKUACYJNE" STOSOWANY ŁĄCZNIE ZE ZNAKEM
"KIERUNEK DO DROGI EWAKUACYJNEJ" WSKAZUJE KIERUNEK
DROGI EWAKUACYJNEJ ZE ZNAKEM EWAKUACYJNYM ZNAK
DROGI EWAKUACYJNEJ STOSOWANY JEST W LEWY LUB W PRAWO

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ PN-82H-013501

ZNAK WSKAZUJE USTYLIOWANIE GĄŚNICY

ZNAK WSKAZUJE USTYLIOWANIE HYDRANTU WEWNĘTRZNEGO

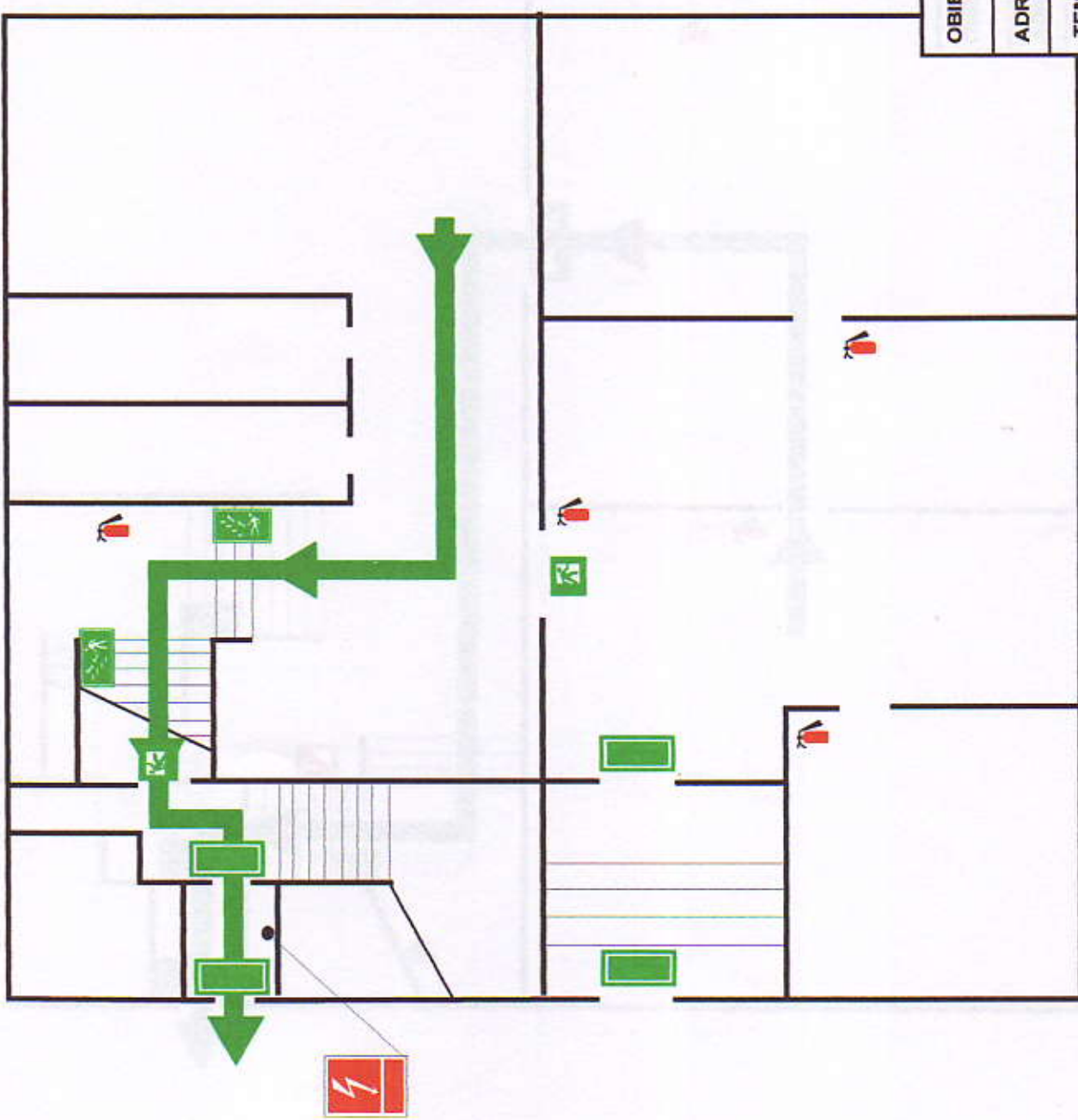
INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADK POWSTANIA POŻARU

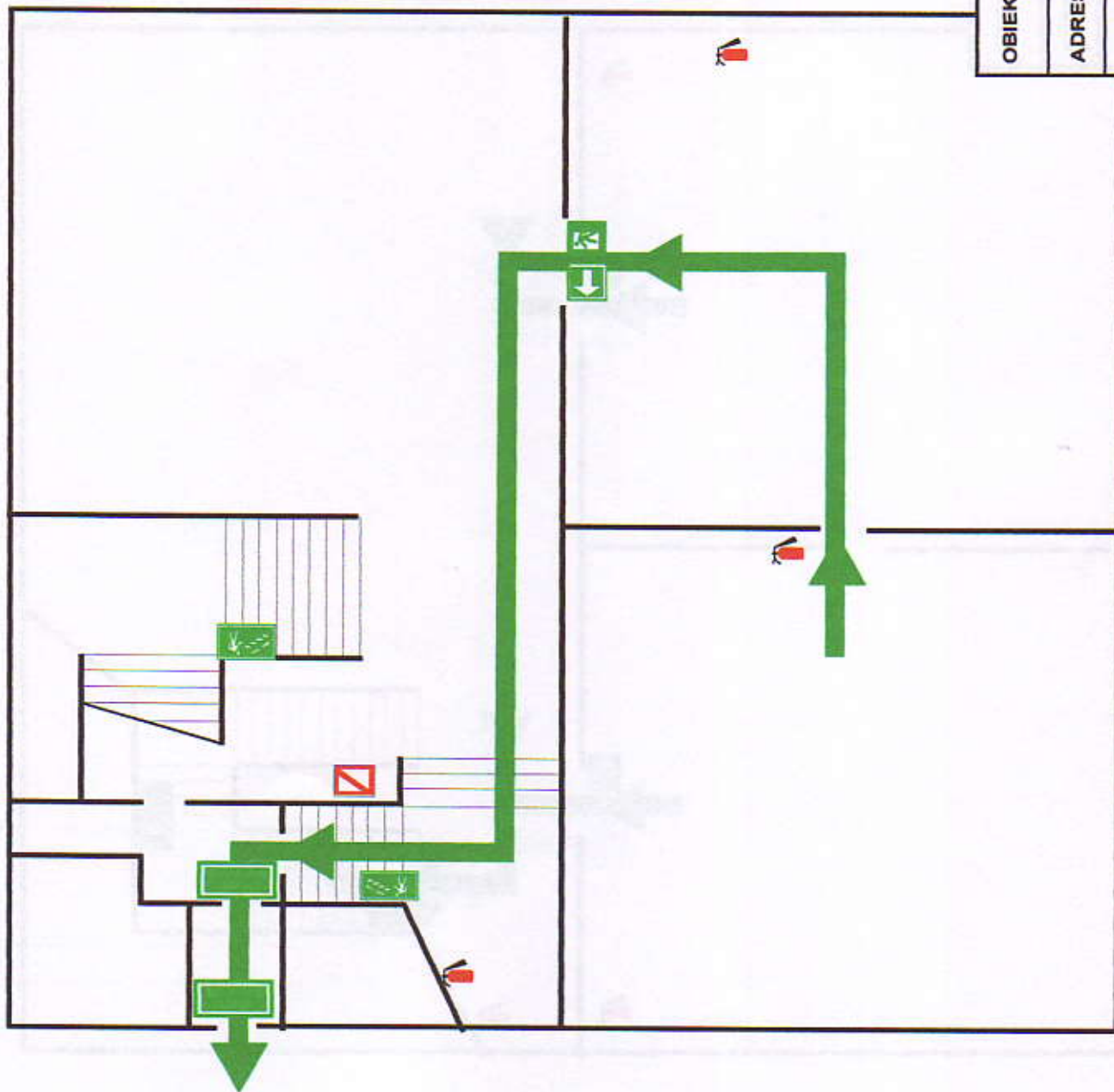
ZNAK WSKAZUJE USTYLIOWANIE PRZECIWPÓŻAROWE DO WYŁĄCZENIA
PIĄDU DLA OBIEKTU

ZAKAZ PALENIA TYTONIU

OBIEKT:	MUZEUM W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM
ADRES:	PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ul. ZAMKOWA 4
TEMAT:	ROZMIESZCZENIE ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH, BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I SPZĘTU GĄŚNICZEGO POZIOM - PIWNICE

WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIEM

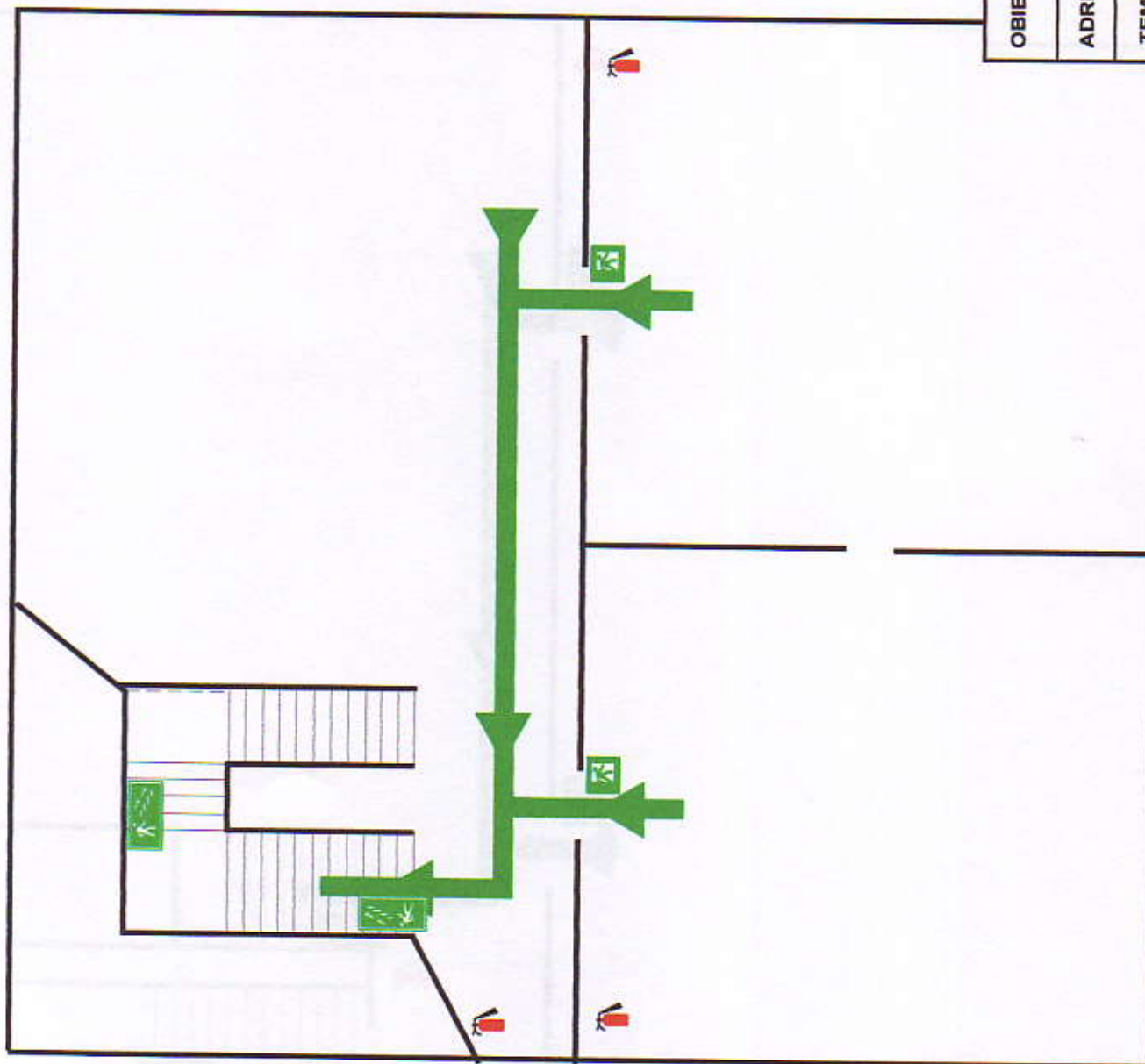
ZNAKI EWAKUACYJNE PN-EN 18386:2005

- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ
- ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, MOŻE KIEROWAĆ W LEWO LUB W PRAWO
- ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, SCHODAMI W DÓŁ
- ZNAK "DROGI EWAKUACYJNEJ" STOSOWANY JACZNIE ZE ZNAKIEM "KIERUNEK DO DROGI EWAKUACYJNEJ" WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ I Z DREW EWAKUACYJNE ZA KOTRYMI DROGA EWAKUACYJNA WIELOKROJNIE JEST W LEWO LUB W PRAWO

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ PN-EN 18386:2005

- ZNAK WSKAZUJE USTYLIOWANE GAŚNICY
- ZNAK WSKAZUJE USTYLIOWANE HYDRANTU WENIETNEGO
- INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADK POWSTANIA POŻARU
- ZNAK WSKAZUJE USTYLIOWANE PRZECIWPÓŻAROWEGO WYŁĄCZNIKA PRĄDU DLA OBIEKTU
- ZAKAZ PALENIA TYTONIU

OBIEKT:	MUZEUM W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM
ADRES:	PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ul. ZAMKOWA 4
TEMAT:	ROZMIESZCZENIE ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH, BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I SPZĘTU GAŚNICZEGO POZIOM - PARTER

WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIEM

ZNAK EWAKUACYJNY PH-93H-012802

WYŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK DO WYŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ

ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
DO WYŚCIA, MOŻE KIEROWAĆ W LEWO LUB W PRAWO

ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
DO WYŚCIA, KIEROWAĆ W DOL

ZNAK "DRZWI EWAKUACYJNE" STOKOWANY ŁĄCZNIE ZE ZNAKIEM
KIERUNEK DO DROGI EWAKUACYJNEJ WSKAZUJE KIERUNEK
KIERUNKOWY WYCHODU Z BUDYNKU W PRZECIWKIEM DO
DROGI EWAKUACYJNEJ WSKAZUJĄCĄ JESTY LUBO LUB WYCHODU

ZNAK OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ PH-93H-012801

ZNAK WSKAZUJE USTYTIOWANIE GAŚNICZY

ZNAK WSKAZUJE USTYTIOWANIE HYDRANTU WEWNĘTRZNEGO

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADKIE POWSTAŃA POŻARU

ZNAK WSKAZUJE USTYTIOWANIE PRZECIWPÓŻAROWEGO WYŁĄCZNIKA
PRĄDU DLA OBIEKTU

ZNAK ZAKAZ PALENIA TYTONIU

OBIEKT:

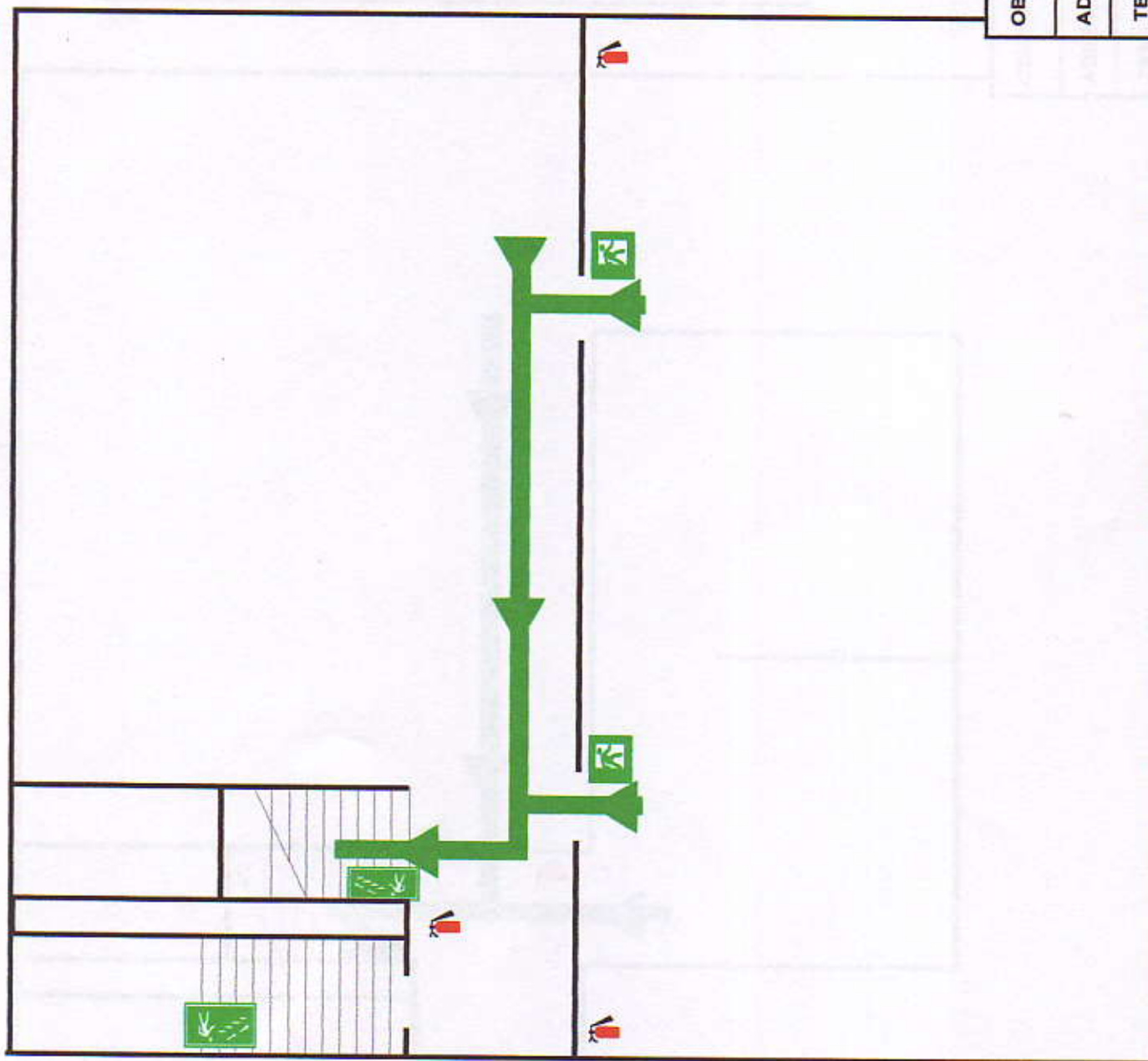
MUZEUM W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM

ADRES:

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI
ul. ZAMKOWA 4

TEMAT:

ROZMIESZCZENIE ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH,
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I SPZĘTU GAŚNICZEGO
POZIOM - PIĘTRO I

**WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH WRAZ Z OBJAŚNIENIEM
OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ**

ZNAK EWAKUACYJNY PH 0211-0128002

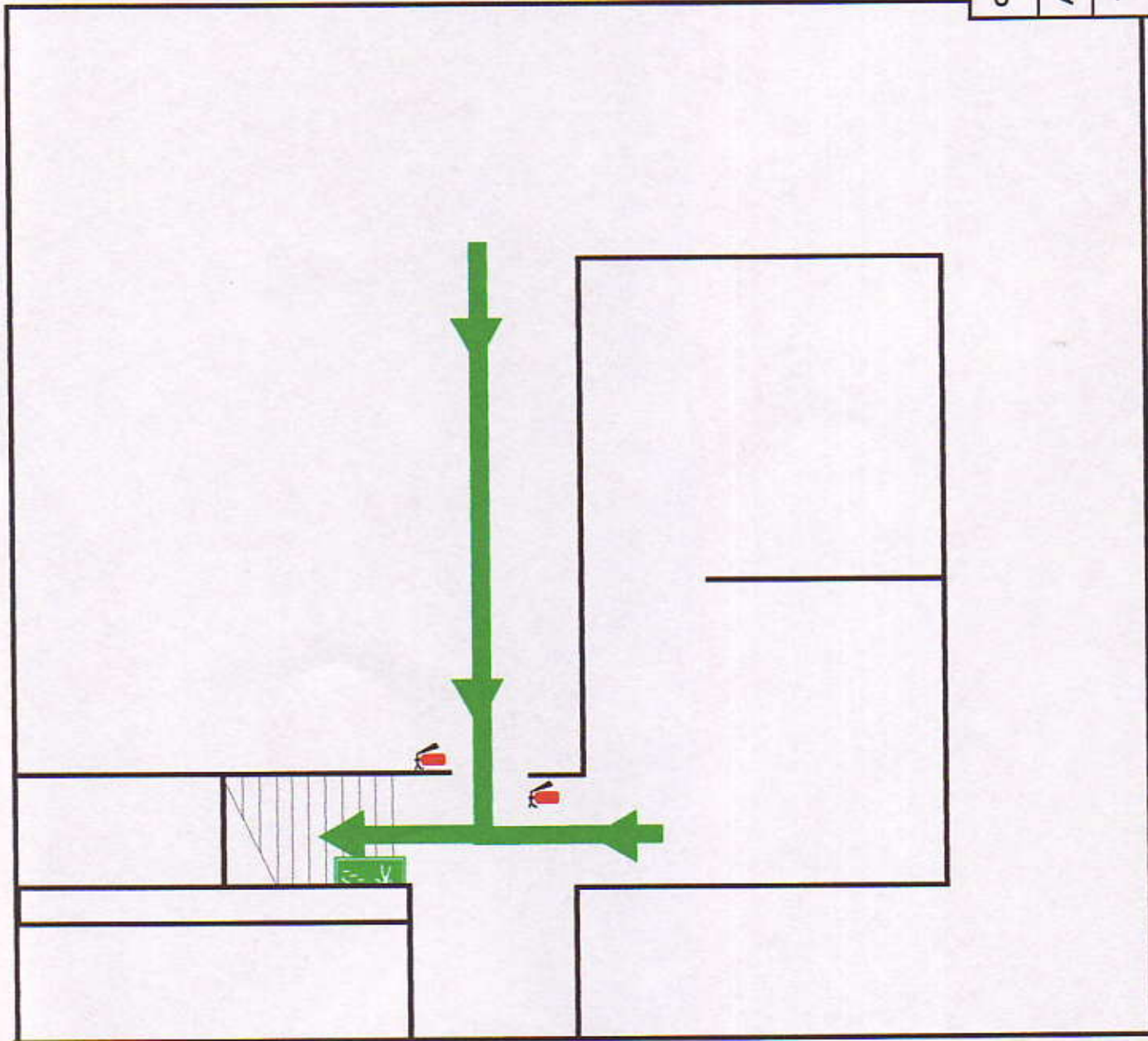
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ
- ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, MOŻE KIEROWAĆ W LEWO LUB W PRAWO
- ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, SCHODAMI W DOL

ZNAK WSKAZUJE EWAKUACYJNE STOKOWY ŁĄCZNIŁO ZE ZNAKIEM ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, MOŻE KIEROWAĆ W LEWO LUB W PRAWO DROGA EWAKUACYJNA KIEROWANA JEST W LEWO LUB W PRAWO

ZNAK OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ PH 0211-0128001

- ZNAK WSKAZUJE USTYTUCOWANIE GAŚNICY
- ZNAK WSKAZUJE USTYTUCOWANIE WYDRĄTKU WEWNĘTRZNEGO
- INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADK POWIATKA POŻARU
- ZNAK WSKAZUJE USTYTUCOWANIE PRZECIWPÓŻAROWEGO WYŁĄCZNIKA PRĄDU DLA OBIEKTU
- ZAKAZ PALENIA TYTONIU

OBIEKT:	MUZEUM W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM
ADRES:	PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ul. ZAMKOWA 4
TEMAT:	ROZMIESZCZENIE ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH, BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I SPĘTU GAŚNICZEGO POZIOM - PIĘTRO II

WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIEM

ZNAKI EWAKUACYJNE PN-4200-01:2002

WYJŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ

ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, MOŻE KIEROWAĆ W LEWO LUB W PRAWO

ZNAK WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ DO WYJŚCIA, SCHODAMI W DÓŁ

ZNAK "DROGA EWAKUACYJNA" STOSOWANY JEDNIE ZE ZNAKAMI "KIERUNEK DO DROGI EWAKUACYJNEJ" WSKAZUJE KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ T.J. DREWIA EWAKUACYJNE ZA KOTÓRYMI DROGA EWAKUACYJNA BIEŻĄCOWA JEST W LEWO LUB W PRAWO

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ PN-4200-01:2002

ZNAK WSKAZUJE UŚTYTUWIANIE GAŚNICZY

ZNAK WSKAZUJE UŚTYTUWIANIE HYDRANTU WEWNĘTRZNEGO

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADK POWSTANIA POŻARU

ZNAK WSKAZUJE UŚTYTUWIANIE PRZECIWPÓŻAROWEGO WYŁĄCZNIKA PRĄDU DLA OBIEKTU

ZNAK ZAKAZ PALENIA TYTONIU

OBIEKT:	MUZEUM W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM
ADRES:	PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ul. ZAMKOWA 4
TEMAT:	ROZMIESZCZENIE ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH, BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I SPZĘTU GAŚNICZEGO POZIOM - PODDASZE